

MILJØGODKENDELSE
til
kvægbruget beliggende
Vestre Landevej 160
6800 Varde

I henhold til § 16a i Bekendtgørelse af lov nr. 520
af 1. maj 2019
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde
Kommune

Den 9. juli 2021

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Susanne Seested
Direkte tlf. 7994 6106
E-mail: suse@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 49751-21

Sagsnr. 21-398

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	6
3	GODKENDELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET.....	7
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	7
3.3	FORUDSÆTNINGER.....	8
4	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	9
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE.....	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	9
4.3	LANDSKABSINTERESSER.....	9
4.4	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG.....	9
4.5	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING.....	9
4.6	LUGT.....	9
4.7	STØJ OG VIBRATIONER.....	10
4.8	STØV.....	10
4.9	TRANSPORT.....	11
4.10	SKADEDYR.....	11
4.11	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND.....	11
4.12	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER.....	11
4.13	LYS.....	11
4.14	EGENKONTROL.....	11
4.15	UHELD OG RISICI.....	11
4.16	OPHØR.....	12
5	KLAGEVEJLEDNING	13
6	OFFENTLIGGØRELSE	14
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	15
7.1	BELIGGENHED.....	15
7.2	AFSTANDSKRAV.....	15
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ.....	16
7.4	SAMDRIFT OG BIAKTIVITETER.....	21
7.5	INDRETNING.....	21
7.6	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE.....	25
7.7	VAND, ENERGI OG KLIMA.....	27
7.8	RESTSTOFFER (OLIE, RENGØRINGSMIDLER, KEMIKALIER, MEDICIN M.M.).....	28
7.9	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING.....	30
7.10	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING.....	31
7.11	LUGT.....	32
7.12	TRANSPORT.....	33
7.13	RYSTELSER, STØJ OG STØV.....	34
7.14	SKADEDYR.....	38
7.15	DØDE DYR.....	38
7.16	LYS.....	38
7.17	AFLØBSFORHOLD.....	39
7.18	FORURENINGS- OG GENEDEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER OG EGENKONTROL.....	40
7.19	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK.....	42
7.20	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER".....	46
7.21	BAT - AMMONIAK.....	47

7.22	SAMLET BAT-VURDERING	48
8	NABO- / PARTSHØRING	50
9	SAMLET VURDERING	50

1 Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Vestre Landevej 160, 6800 Varde i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Digital MiljøAdministration (DMA) www.dma.mst.dk fra den 8. marts til og med den 24. marts 2021 (Naboorientering/idéfasen). Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når dette foreligger.

Varde Kommune har modtaget bemærkninger til ansøgningsmaterialet i naboorienteringen/idéfasen vedrørende transporter, støj og støv. Disse bemærkninger er behandlet i afsnit 7.13 Rystelser, støj og støv.

Udkast til afgørelse er sendt i parts/nabohøring i 30 dage, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Udkast til afgørelse skal give offentligheden og beslutningstagerne et fælles grundlag for at debattere projektet, inden der tages endelig stilling til, om det skal kunne realiseres.

Varde Kommune har ikke modtaget bemærkninger i nabohøringen.

Copyright på kort: Geodatastyrelsen, SDFE, Hexagon, Varde Kommune.

2 Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Torben Jessen, tlf.: 27 42 58 38, mail: t@jessen-agro.dk
Husdyrbrugets navn og adresse:	Vestre Landevej 160, 6800 Varde
Ejerlav og matrikel nr.:	68a Varde Markjorder
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730050207
CVR-nummer:	31964563
Konsulent:	Mette Ibsen-From, tlf.: 76 60 21 92, mail: mif@sagro.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 222569, version 2, indsendt den 23. april 2021
Udkast i nabohøring:	Fra den 2. juni til og med den 5. juli 2021.
Godkendelsesdato:	Den 9. juli 2021.

2.2 Baggrund og historik

Husdyrbruget har en § 12 miljøgodkendelse fra den 12. april 2010 omhandlende udvidelse af dyreholdet i eksisterende stalde, hvori der blev godkendt en ny plansilo og opførelse af et nyt råvarelager og ændring af eksisterende plansilo til møddingsplads.

Den 22. august 2011 er der givet et tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen omhandlende udbringningsarealer.

Den 13. januar 2016 er der givet et tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen omhandlende en forlængelse af eksisterende kostald og etablering af en ny gyllebeholder.

Den 26. september 2016 er der givet et tillæg nr. 3 til miljøgodkendelsen, hvor der udvides med 30 DE i eksisterende byggeri.

Torben Jessen har nu søgt om miljøgodkendelse på baggrund af et ønske om at udvide kvægproduktionen i eksisterende byggeri på Vestre Landevej 160, 6800 Varde.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 7. januar 2021.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Vestre Landevej 160, 6800 Varde kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøgodkendelsen meddeles efter § 16a i "Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

I henhold til husdyrbruglovens § 59a bortfalder godkendelsen, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter den er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

3.1 Beskrivelse af projektet

Der har ind til nu været godkendelse til et dyrehold bestående af 225 malkekøer (12.000 kg mælk), 126 kvier (6-20 mdr.), 30 kvier (20-23,5 mdr.), 15 kvier (23,5-25 mdr.), 45 småkalve (1-6 mdr.), 9 småkalve (0-1 md), 113 tyrekalve (40-65 kg). Det er jævnt før tillæg nr. 3 til § 12miljøgodkendelsen fra 2016.

Torben Jessen søger om udvidelse af arealet med kalvebokse i kostalden og om at eksisterende råvarelager muligvis inddrages til dybstrøelsesstald. Der sker ikke nybyggeri i forbindelse med denne godkendelse.

Herudover søges der om fleksibel kvægproduktion på eksisterende og nye produktionsarealer. Denne fleksibilitet giver mulighed for anvendelse af staldene til både køer og kvier, og hvor der er dybstrøelse også til andre drøvtyggere eller heste.

I nuværende miljøgodkendelse (tillæg nr. 3 fra 2016) er der vilkår til beplantning omkring den nordligst liggende gylletank. I forbindelse med denne ansøgning søges om dispensation fra kravet om beplantning omkring den fritliggende gylletank og om at få fjernet vilkåret om beplantning.

Ifølge den nugældende husdyrbrugslov skal der ikke længere søges om og gives godkendelse til et bestemt dyrehold, men om et bestemt produktionsareal, det vil sige det areal, som dyrene på husdyrbruget kan opholde sig på.

Der søges om følgende **nye** produktionsarealer:

330 m² dybstrøelse, hvis råvarelager laves om til dybstrøelsesstald

95 m² dybstrøelse i eksisterende kostald

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Idéfasen ved offentlig annoncering

- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøgodkendelsen

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer, som det fremgår af figur 6 og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af figur 7 og beliggende, som det fremgår af figur 5.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.
- c. Der skal købes et jordlod fra matrikel 43 a, Varde Markjorder, så afstanden fra gyllebeholderen (bygning nr. 17 i figur 5) til naboskellet bliver mindst 5 meter.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Der skal etableres afskærmende beplantning i form af et 3 rækket plantningsbælte omkring den eksisterende gyllebeholder (bygning 17) så den visuelt afskærmes mod nord, mod vest og mod sydvest. Se figur 3.
- b. Den afskærmende beplantning skal etableres senest foråret 2022. Beplantningen skal vedligeholdes og give en vedvarende effektiv afskærmning i løbet af 4-5 år.
- c. Plantebælterne skal bestå af hjemmehørende arter som f.eks. Hassel, Syren, Tjørn, Hyld, Eg, Lind, Skovfyr m.fl. Beplantningen skal udføres med en rækkeafstand på 1,25 m og en planteafstand på ca. 1,25 m.
- d. Den eksisterende del af læhegnet (se figur 3) mod øst skal bevares og vedligeholdes, så det bevarer den afskærmende effekt.
- e. Plantningen og vedligeholdelsen af beplantningen (også den eksisterende) skal foregå efter de retningslinjer, som fremgår af Skovinfo nr. 13 om træer og buske til skovbryn, læhegn og vildtplanter fra Skov- og Naturstyrelsen. http://naturstyrelsen.dk/media/nst/8659971/skov-info_nr._13.pdf
- f. Gyllebeholder (bygning 17) skal fjernes senest 5 år efter at den ikke længere er nødvendig for driften.

4.4 Ammoniakreducerende tiltag

- a. De nye produktionsarealer i bygning nr. 1 og 6 på figur 5 skal etableres med dybstrøelse.

4.5 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.
- b. Der må ikke opbevares møg/dybstrøelse/kompost i ensilageplansiloerne.

4.6 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.

- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.7 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling - ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.8 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.9 Transport

- a. Der skal praktiseres en skiltning med en hastighedsbegrænsning på 15 km/t ved indkørsels/grusvejens start og ca. 100 meter nord for matriklen på Vestre Landevej 152 jævnfør figur 16.
- b. Skiltningen skal være med et udseende lig autoriserede færdselsskilte og ikke hjemmelavede skilte af hensyn til genkendeligheden og forståelsen for de forbigående på grusvejen jævnfør figur 15.
- c. Hastighedsbegrænsningen skal overholdes for samtlige køretøjer. Da det er en privat vej, er det ansøgerens ansvar at henstille til de, der kører på vejen, at hastighedsbegrænsningen skal overholdes.

4.10 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.11 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- b. Tagbrønde og brønde i øvrigt indenfor en afstand på 15 meter fra stalde skal hæves minimum 10 cm over terræn, når de fører til dræn eller vandløb.
- c. Villkårene i tilladelsen til udsprinkling fra den 28. oktober 2010 skal overholdes.
- d. Der må ikke placeres ensilagemarkstakke eller wrapballer i udsprinklingsområdet, se figur 17 og 18.

4.12 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.13 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.14 Egenkontrol

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

4.15 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.16 Ophør

- a.** Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via <https://kpo.naevneneshus.dk>

Din klage skal være modtaget senest den 6. august 2021.

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på <https://kpo.naevneneshus.dk>

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 7. juli 2021.

På Varde Kommunes vegne den 9. juli 2021

Susanne Seested

Landbrugssagsbehandler

Kopi sendt til:

- Lisbeth Tønning, SAGRO, e-mail: lit@sagro.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv2, 1. sal, 6000 Kolding, e-mail: trsyd@stps.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland, e-mail: varde@dof.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Vestre Landevej 160, 6800 Varde, ca. 550 meter vest for Varde byzone.

Nærmeste by er Vardes fremtidige byzone, som ligger ca. 550 meter øst for ejendommen. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Vestre Landevej 152, som ligger ca. 330 meter syd for anlægget og ca. 50 meter længere væk ligger Vestre Landevej 168 uden landbrugspligt. Der er ikke samlet bebyggelse nærmere husdyrbruget end den fremtidige byzone Varde.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til nærmeste fremtidig byzone og nærmeste nabo uden landbrugspligt. Der er ingen samlet bebyggelse nærmere end byzonen.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Der sker ikke nybyggeri i forbindelse med denne godkendelse. Fra bygning nr. 1 og nr. 6 i figur 5, hvor produktionsarealet udvides, er alle afstandskrav overholdt.

Eksisterende lovligt opførte gylletank (bygning nr. 10 i figur 5) overholder ikke afstandskrav til naboskel og privat fællesvej. Der sker ingen ændringer i driften af tanken, og derfor skal der ikke søges om fornyet dispensation fra afstandskravet.

Eksisterende nordlig liggende gylletank (bygning nr. 17 i figur 5) er beliggende ca. 3 meter fra privat fællesvej og godkendt til opførelse 5 meter fra naboskel. Gylletanken er fejlagtigt blevet opført nærmere skel end 5 meter. Varde kommune har anvist ansøger til, at forholdet skal lovliggøres ved at opkøbe den

nærmeste del af nabomatriklen, som Varde Kommune ejer. En landmåler har opmålt arealet. Der skal opkøbes ca. 41 m² for at der bliver de tilladte 5 meter til naboskel som der i tilladelsen blev givet dispensation til. Ansøger har kontaktet Varde Kommunes Ejendomscenter angående købet. Lovliggørelsen af gylletankens beliggenhed lovliggøres i en særskilt sag.

Varde Kommune stiller som vilkår at der skal købes et jordlod fra matrikel 43 a, Varde Markjorder, så afstanden fra gyllebeholderen (bygning nr. 17 i figur 5) til naboskellet bliver mindst 5 meter.

Bortset fra ovenstående verserende sag om nordlig gylletank etableret for tæt på skel i forhold til tilladelsen, er afstandskravene nedenfor overholdt.

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbruqløven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbruqløven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Ansøger oplyser (*i kursiv*), at der ikke sker ikke nogen udvidelse af produktionsarealet indenfor afstandskravene. Afstand til bygning nr. 17 fra naboskel lovliggøres i separat sag. Det vurderes derfor at alle afstandskrav er overholdt.

Idet ejendommen ligger over 50 meter fra byzone og i stor afstand fra samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Varde Kommune kan tilslutte sig ovenstående.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Åbne landbrugslandskaber
- Overgangslandskab
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Geologisk rammeområde – Esbjerg, Fanø, Tønder, Varde, Vadehavet
- Værdifuldt geologisk område og udpeget kystlandskaber, Vadehavet, Syddanmark

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

I åbne **landbrugslandskaber** skal store tekniske anlæg, herunder store husdyrbrug med mere end 500 dyreenheder tilpasses landskabets karakter.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

Værdifulde geologiske områder, deres indbyrdes overgange og sammenhænge, skal sikres.

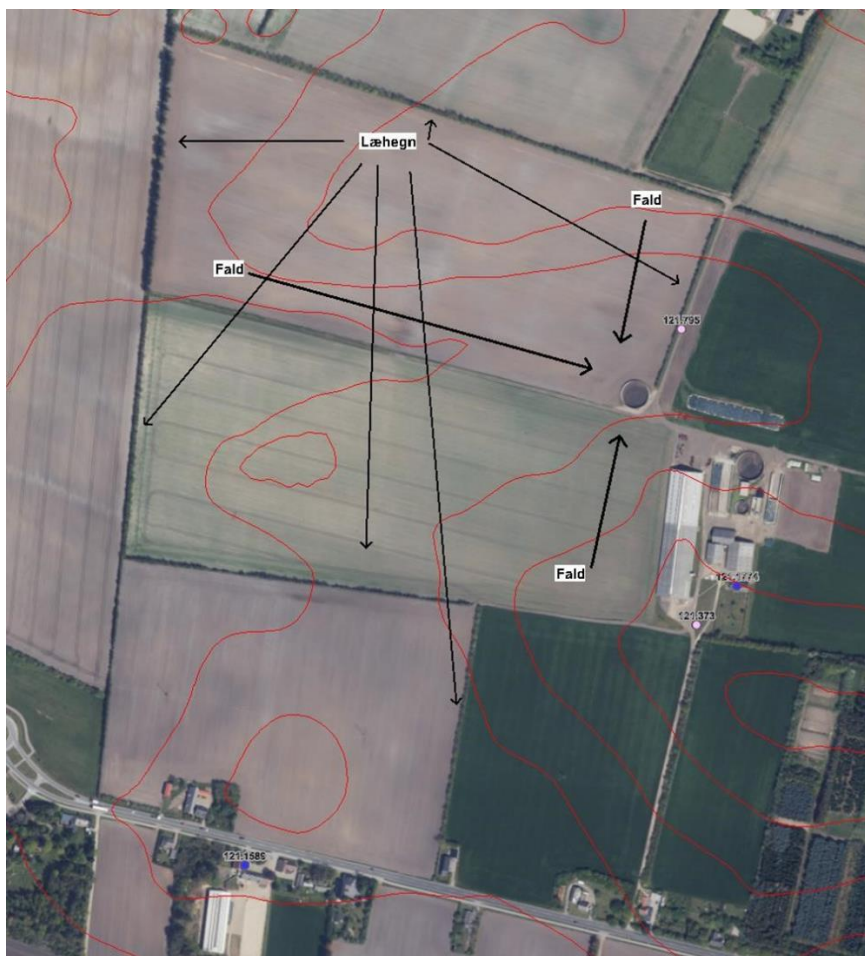
Det nærmeste beskyttede sten- eller jorddige ligger i et markskel ca. 50 meter syd for bygning nr. 1, og berøres ikke af udvidelsen.

Udvidelsen sker udenfor beskyttelseslinje for fredede fortidsminder, å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje og skov-byggelinje.

Vurdering:

Da de ansøgte produktionsmæssige ændringer udelukkende finder sted inden for de eksisterende rammer og intet nybyggeri har Varde Kommune ingen kommentarer til det ansøgte projekt landskabsmæssigt set.

Ansøger skriver: *I nuværende miljøgodkendelse (Varde Kommune: Tillæg nr. 3 til § 12 miljøgodkendelsen fra den 26. september 2016) er der vilkår til beplantning omkring gylletank bygning nr. 17 i figur 5. I forbindelse med nærværende ansøgning søges om dispensation fra kravet om beplantning omkring fritliggende gylletanke og at få fjernet vilkårene. Markarealet hvorpå gylletanken ligger, er omkranset af læhegn. Endvidere ligger gylletanken lavt i terræn, hvorved den ikke er dominerende i landskabet, se figur 2. Derved vil der reelt ikke være effekt af at etablere yderligere beplantning tæt ved gylletanken.*

Figur 2. Beplantning og terræn omkring den nordlige gylletank. Figur udarbejdet af ansøger.

I forbindelse med ansøgte projekt sker der alene ombygninger inde i eksisterende bygninger. Der er således ikke nybyggeri der kan påvirke landskabet.

Vurdering

Da gylletank (bygning nr. 17) ligger lavt i terræn på et markareal, der er omgivet af læhegn vurderes det, at der kan dispenseres fra krav om beplantning omkring fritliggende gylletanke. Da der ikke sker nogle bygningsmæssige ændringer eller anlægsarbejder, vil der ikke ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af projektet.

Godkendelsen af gylletanken (bygning nr. 17 i figur 5) blev givet i tillæg nr. 2 til § 12 miljøgodkendelse fra den 13. januar 2016 med vilkår om beplantning. Vilkårene om beplantning er overført til tillæg nr. 3 til § 12 miljøgodkendelsen fra den 26. september 2016 og lyder:

4.3.

- b.** Der skal etableres afskærmende beplantning i form af et 3 rk. plantningsbælte omkring den nye gyllebeholder (bygning 17) så den visuelt afskærmes mod nord og vest/sydvest.
- c.** Den afskærmende beplantning skal være etableret senest et år efter færdigmelding af byggeriet af den nye gylletank. Varde Kommune skal informeres, når plantebælterne er færdigplantet. Beplantningen skal vedligeholdes og give en vedvarende effektiv afskærmning i løbet af 4-5 år.
- d.** Plantebælterne skal bestå af hjemmehørende arter som f.eks. Hassel, Syren, Tjørn, Hyld, Eg, Lind, Skovfyr m.fl. Beplantningen skal udføres med en rækkeafstand på 1,25 m og en planteafstand på ca. 1,25 m.
- e.** Den eksisterende del af læhegnet mod øst skal bevares og vedligeholdes, så det bevarer den afskærmende effekt.
- f.** Plantningen og vedligeholdelsen af beplantningen (også den eksisterende) skal foregå efter de retningslinjer, som fremgår af Skovinfo nr. 13 om træer og buske til skovbryn, læhegn og vildtplanter fra Skov- og Naturstyrelsen. http://naturstyrelsen.dk/media/nst/8659971/skov-info_nr_13.pdf
- g.** Gyllebeholder (bygning 17) skal fjernes senest 5 år efter at den ikke længere er nødvendig for driften.

Argumentationer for afgørelsen om vilkår til beplantning lød således i miljøgodkendelsen fra januar 2016:

”Den nye gyllebeholder placeres i det åbne land og ses ikke som en del af den samlede bygningsmasse. Derfor vil en tilladelse hertil jævnfør Husdyrlovens §§ 22 og 27 stk. 2 også være betinget af en afskærmende beplantning, samt at gyllebeholderen skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften. Disse krav medfører, at tillæg til miljøgodkendelsen ikke må udnyttes før klage fristen er udløbet. Se figur 4, for placering af den afskærmende beplantning omkring gyllebeholderen”.

Den gældende lovgivning nu er som følger: I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BKG2020-12-29 nr. 2256) står der under afsnittet vilkår i § 36 stk. 1 litra 5 og 6:

§ 36

Kommunalbestyrelsen skal på grundlag af vurderingen efter §§ 34 (det er en henvisning til når der gives afgørelse om en § 16a miljøgodkendelse som her) og 35 fastsætte de vilkår efter § 27, stk. 1, i husdyrbrugloven, der sikrer, at husdyrbruget med det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på miljøet. Godkendelser og tilladelser skal i alle tilfælde indeholde de vilkår, som er nævnt i nr. 1-6, og IE-husdyrbrug skal endvidere i alle tilfælde indeholde de vilkår, som er nævnt i nr. 7-13, om følgende:

- 5) Placering og udformning af ny bebyggelse, hvis der opføres bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, samt eventuel beplantning, til varetagelse af de landskabelige værdier, jf. dog nr. 6.
- 6) Afskærmende beplantning og nedrivning af et anlæg til opbevaring af flydende husdyrgødning, når anlægget ikke længere er nødvendigt for driften, hvis anlægget opføres uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer

Jævnfør national lovgivning § 36 stk. 1 litra 5 og 6 skal der etableres beplantning omkring den nye gylletank, når det opføres uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.

Miljøstyrelsen beskriver: Ved "hidtidige bebyggelsesarealer" forstås primært det område, hvor ejendommens bebyggelse ligger samlet. Hvis ejendommens bebyggelse ikke ligger samlet, skal der ved de hidtidige bebyggelsesarealer forstås de arealer, hvorpå hovedparten af ejendommens driftsbygninger ligger. Uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer er når afstanden mellem gylletank og de hidtidige bebyggelsesarealer er over 20-30 meter. I det her tilfælde er afstanden ca. 72 meter.

Varde Kommunes landskabsvurdering efter besigtigelse i april 2021:

Det vurderes at gyllebeholderen ikke ligger lavt i landskabet. Gylletanken ligger ca. 7,5 meter over havet, hvilket er samme niveau som Nymindgabvej og Vestre Landevej.

Det vurderes, at den eksisterende beplantning alene, ikke har tilstrækkelig volumen til at kunne skærme. Særligt med tanke på at læhegnene står uden løv i vinterhalvåret. Vilåret om beplantning kan derfor ikke frafalde. Omfanget af beplantningsprincippet kan dog justeres, således at der er en gennemkørselsmulighed gennem det 3-rækkede læhegn.

Figur 3. Vilåret om beplantning omkring gylletanken fra miljøgodkendelsen fra 2016 kan ikke fraviges. Varde Kommune stiller vilkår om et 3-rækket læhegn nord, vest og syd for tanken og at den eksisterende beplantning øst for skal bevares.

Figuren viser, at gyllebeholderens østlige side dækkes af eksisterende beplantning som bevares. Desuden tilføjes en beplantning på henholdsvis nordlig, vestlig og sydlig side af gyllebeholderen.

Luftfotoet fra foråret 2020 viser, at det eksisterende læhegn ikke er bevaret, jævnfør vilkår 4.3.f. i miljøgodkendelsen fra januar 2016 og som er overført til miljøgodkendelsen fra september 2016. Forklaringen på det forsvundne læhegn er, at gyllebeholderen er etableret tættere på skel end ansøgt og godkendt (figur 4). Det er i forbindelse med et tilsyn indskærpet, at det østlige læhegn skal genetableres. Sidstnævnte tilpasses i denne miljøgodkendelse til at den østlige læhegn ikke skal genetableres men bevares, som den er nu.

Figur 4. Gylletanken er bygget tættere på skel end tilladt og dermed er den sydlige del af den østlige eksisterende beplantning fjernet, selvom der er vilkår om, at den skal bevares.

Konklusion: Der skal beplantes nord, vest og syd for gylletanken og den østlige eksisterende beplantning, som den står i sommeren 2020 jævnfør luftfoto skal bevares og vedligeholdes og om nødvendigt genplantes. Det er stillet som vilkår i afsnit 4.3.

Varde Kommune vurderer at

- udvidelse af produktionsarealer er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- driftsbygninger og anlæg, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke påvirker oplevelsen af landskabet væsentligt, samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om beplantning omkring nordlig beliggende gylletank (bygning nr. 17) og bevarelse af et eksisterende læhegn og at bygningerne skal være opført i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Ansøger har medsendt et skriv fra en naturkonsulent, som råder til at beplantningen etableres foråret 2022 af hensyn til at minimere vildtskader.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift og biaktiviteter

Ansøger oplyser (i kursiv) at udover Vestre Landevej 160 ejer og driver Torben Jessen ikke andre ejendomme med dyrehold. Der ansøges derfor om en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Vestre Landevej 160. Der er ikke biaktiviteter på ejendommen.

Varde Kommune kan tilslutte sig ovenstående.

7.5 Indretning

Udvidelsen af husdyrbruget ved at arealet med kalvebokse med dybstrøelse i kostalden (bygning nr. 1) udvides med 95 m². Det eksisterende råvarelager (bygning nr. 6) inddrages muligvis til dybstrøelsesstald med 330 m². Der sker ikke nybyggeri i forbindelse med denne godkendelse.

Nakkebomsarealet medtages i ansøgt drift i bygning nr. 1.

Herudover søges der om fleksibel kvægproduktion på eksisterende og nye produktionsarealer. Denne fleksibilitet giver mulighed for anvendelse af staldene til både køer og kvier, og hvor der er dybstrøelse også til andre drøvtyggere eller heste.

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 5.

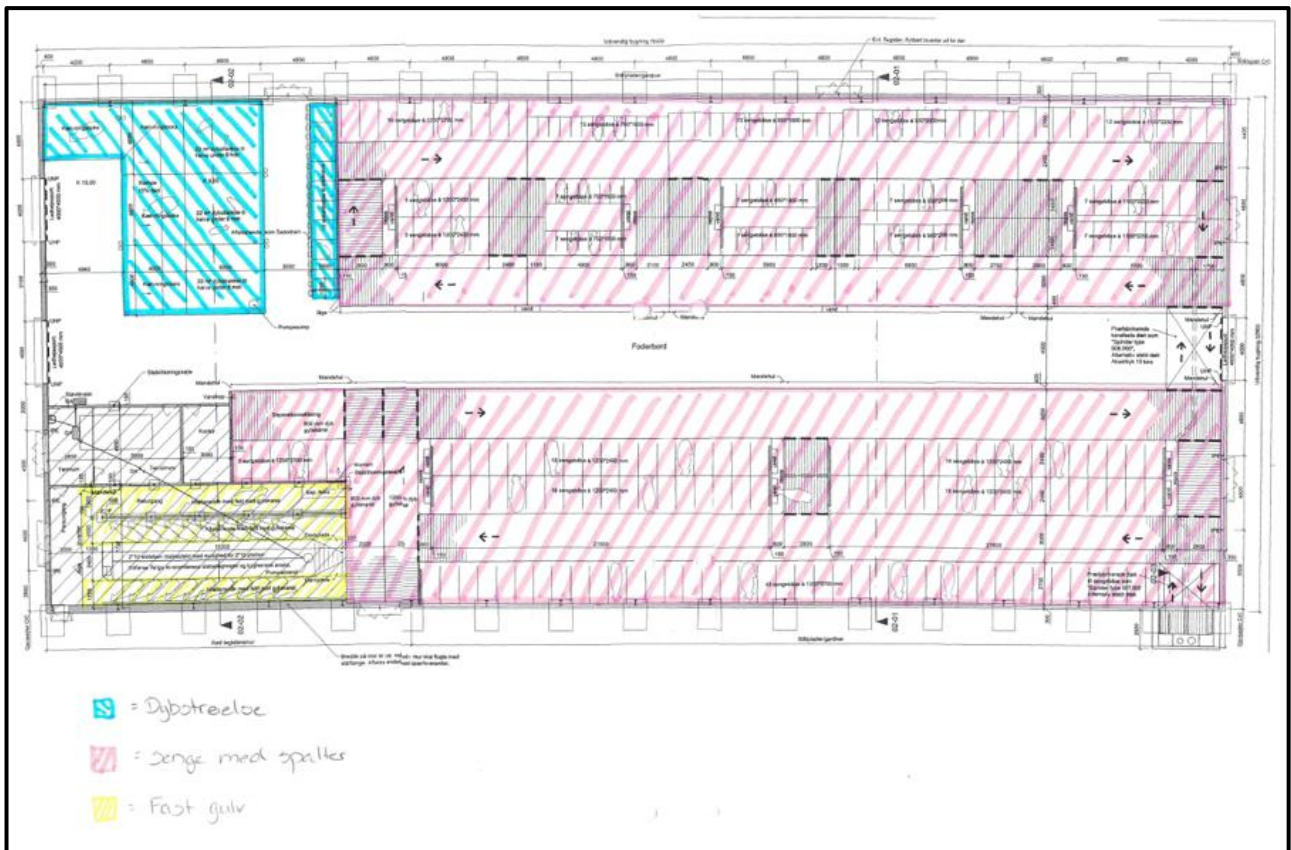
Figur 5. Oversigt over husdyrbrugets bygninger. Figur udarbejdet af ansøger.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Byg 6 ny mulig stald 2020	330	Blandet ventilation	3 m	(#348457) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	330
Byg 1 kostald	4662	Blandet ventilation	3 m	(#367105) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	88
				(#364400) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	95
				(#364208) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (linespil)	0	525
				(#364142) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	1045
				(#348458) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1678
Sum						3761

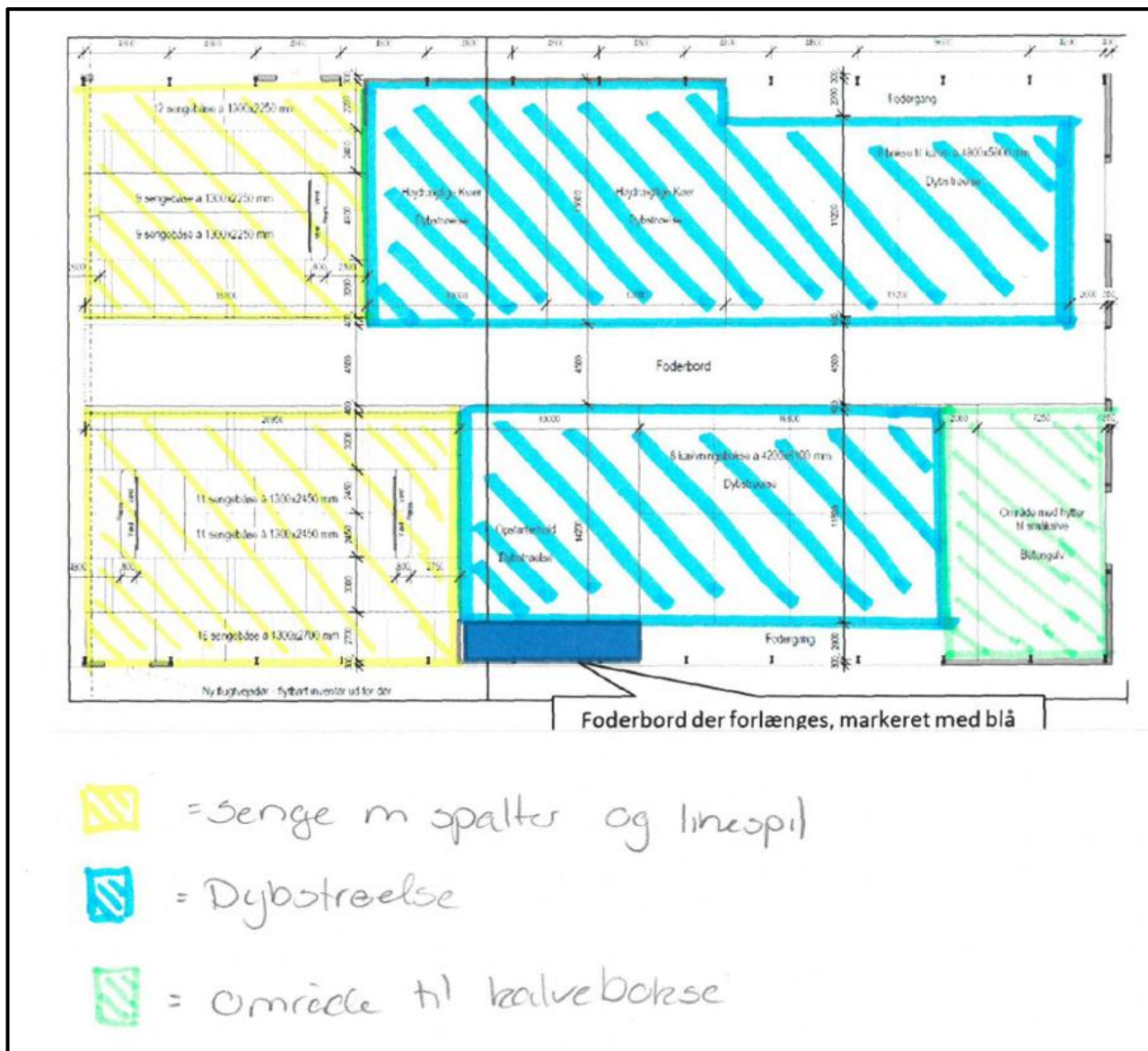
Figur 6. Oversigt over de ansøgte produktionsarealer som er fordelt på bygning 1 og bygning 6.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Byg 12 Gylletank 500 m3	Flydende				160
Byg 10 Gylletank 2800 m3	Flydende				731
Byg 17 gylletank 2800 m3	Flydende				719

Figur 7. Oversigt over de ansøgte gødningslagre fordelt på husdyrbrugets tre gylletanke. Møddingsplads er taget i af drift i nudrift og ansøgt drift.

Figur 8. Skitse over produktionsarealer i den ældste/sydligste del af bygning 1.

Figur 9. Skitse over produktionsarealer i den nyeste/nordligste del af bygning 1.

Bygning 1 (i tidligere afgørelser bygning 1-4)

Eksisterende stald med malkestald. Stalden er med senge og spalter, desuden er der et område med senge med spalter og linespil. Herudover er der dybstrøelsesarealer til køer og kalve. Produktionsarealet er fraregnet gangarealer, foderbord, kontor, teknik rum og tankrum. Produktionsarealet med kalvebåse er udvidet i ansøgt drift (det grønne område i figur 9). Produktionsarealerne ses i figur 8 og 9.

Bygning 1 har i tidligere afgørelser været opdelt i 4 sektioner. De er i denne godkendelse samlet under én.

Bygning 5

Eksisterende maskinhus.

Bygning 6

Eksisterende råvarelager. En del af bygningen inddrages muligvis til stald i den fremtidige drift. Da den endelige indretning ikke er kendt, er der regnet med 100% produktionsareal i bygningen på 330 m² dybstrøelse.

Bygning 7

Eksisterende råvarelager.

Bygning 8

Stuehus.

Bygning 9

Eksisterende ensilageplansiloer ca. 1.280 m² inklusiv forplads i begge ender. Der er givet en tilladelse til udsprinkling den 28. oktober 2010 (sagsnr. 10-7136).

Bygning 10

Eksisterende gyllebeholder på 2.800 m³ fra 2003. Der anvendes naturligt flydelag.

Bygning 11

Eksisterende maskinhus.

Bygning 12

Eksisterende gyllebeholder på 500 m³ fra 1987. Der anvendes naturligt flydelag.

Tidligere bygning 13

Tidligere bygning 13 var en møddingsplads på 100 m², som blev godkendt i § 12 miljøgodkendelsen fra den 12. april 2010. Nu er møddingspladsen sløjfet og indgår ikke i nudrift og ansøgt drift. I stedet opbevares dybstrøelse/kompost nu i markstakke.

Bygning 14

Eksisterende ensilageplansiloer ca. 216 m² inklusiv forplads mod syd. Der er givet en tilladelse til udsprinkling den 28. oktober 2010 (sagsnr. 10-7136). Siloen overdækket måske fremadrettet med rullepresenning eller lignende for opbevaring af råvarer .

Bygning 15

Eksisterende ensilageplansiloer ca. 580 m² inklusiv forplads i begge ender. Der er givet en tilladelse til udsprinkling den 28. oktober 2010 (sagsnr. 10-7136).

Bygning 16

Befæstet areal.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.6 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

I figur 10 er en oversigt over produktionsarealets størrelse for 8 år siden, i nudrift og i ansøgt drift.

I figur 11 er en oversigt over gødningsopbevaringslagrenes størrelse i 8 års drift, i nudrift og i ansøgt drift.

Produktionsarealets størrelse for 8 år siden blev godkendt i tillæg nr. 1 til § 12 miljøgodkendelsen fra den 22. august 2011.

Produktionsarealets størrelse i nudriften er godkendt i tillæg nr. 3 til § 12 miljøgodkendelsen fra den 26. september 2016.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Byg 6 ny mulig stald 2020	330	Blandet ventilation	3 m	(#348457) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	330
Byg 1 kostald	4662	Blandet ventilation	3 m	(#367105) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	88
				(#364400) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	95
				(#364208) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (linespil)	0	525
				(#364142) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	1045
				(#348458) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1678
Sum						3761
Nudrift						
Byg 1 kostald	4662	Blandet ventilation	3 m	(#367109) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	88
				(#364370) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1678
				(#364369) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	1045
				(#364368) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	525
Sum						3336
8 års drift						
Byg 1 kostald	4662	Blandet ventilation	3 m	(#367110) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	88
				(#364405) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	165
				(#364404) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1678
Sum						1931

Figur 10. Produktionsarealets størrelse i 8 års drift, i nudrift og i ansøgt drift.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Byg 12 Gylletank 500 m3	Flydende				160
Byg 10 Gylletank 2800 m3	Flydende				731
Byg 17 gylletank 2800 m3	Flydende				719
Nudrift					
Byg 12 Gylletank 500 m3	Flydende				160
Byg 10 Gylletank 2800 m3	Flydende				731
Byg 17 gylletank 2800 m3	Flydende				719
8 års drift					
Byg 12 Gylletank 500 m3	Flydende				160
Byg 10 Gylletank 2800 m3	Flydende				731
Møddingsplads	Fast				102

Figur 11. Gødningsopbevaringslagrenes størrelse i 8 års drift, i nudrift og i ansøgt drift.

7.7 Vand, energi og klima

Ansøger oplyser (i kursiv):

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige lidt, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra egen boring. Til kvæg anvendes drikkekar, som er udformet og placeret så unødigt vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt. Vaskevandet fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestald.

Vurdering

Der er fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til malkning og køling af mælk, gyllepumpning og belysning. Der er installeret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkøling. Varmen anvendes til at opvarme brugsvand i driftsbygningerne. Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages. Det kan give store energibesparelser. Systemet til opvarmning af vand til vask af køletank og malkeanlæg justeres, dels så vandet ikke opvarmes mere end nødvendigt og dels så den opvarmede vandmængde passer til forbruget.

Alle belysningsamaturer i stalden er LED, hvorved energiforbruget minimeres.

Udendørsbelysning har dagslyssensor eller tændes manuelt ved behov, hvorved unødvendigt energiforbrug undgås.

I staldene er der naturlig ventilation suppleret med mekanisk ventilation, som er frekvens reguleret efter temperatur.

Vurdering

Der er fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Arealerne ligger forholdsvis samlet. Derved minimeres vejtransporten med traktor og gyllevogn, hvilket bidrager til et lavere forbrug af brændstof.

- Vakuumpumpen og den mekaniske ventilation er frekvensstyret. Gylleomrøreren i stalden er med timer. Derved kører den kun den nødvendige tid. Belysningsarmaturer i stalden er LED. Disse tiltag er med til at reducere energiforbruget og derved også CO₂ emissionen.

Ud fra det beskrevne omkring egenkontrol (afsnit 7.18), energi og klima mv. vurderes det at klimapåvirkningen fra ejendommen søges begrænset.

Varde Kommune vurderer, at vand- og energiforbruget samt klima er tilstrækkeligt beskrevet.

7.8 Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Ansøger oplyser (i kursiv):

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og fyringsolie og smørelie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet mv. Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordisk tank på 1.800 liter fra 2014, figur 12. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Fyringsolie anvendes til opvarmning af stuehus. Fyringsolien opbevares i plasttank placeret i garagen. Tanken er på 1.200 liter fra 2005.

Spildolie opbevares i olietønder på fast bund uden afløb i maskinhuset. Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider og rengøringsmidler. Maskinstationen står for sprøjtearbejdet og der opbevares derfor normalt ikke større mængder på ejendommen.

Nødvendige rengøringsmidler/pesticider/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Medicin

Dyrlægen udskriver den nødvendige medicin. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Vurdering

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Varde Kommune.

Fast affald

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container, der afhentes af godkendt modtager efter behov pt. Marius Pedersen.

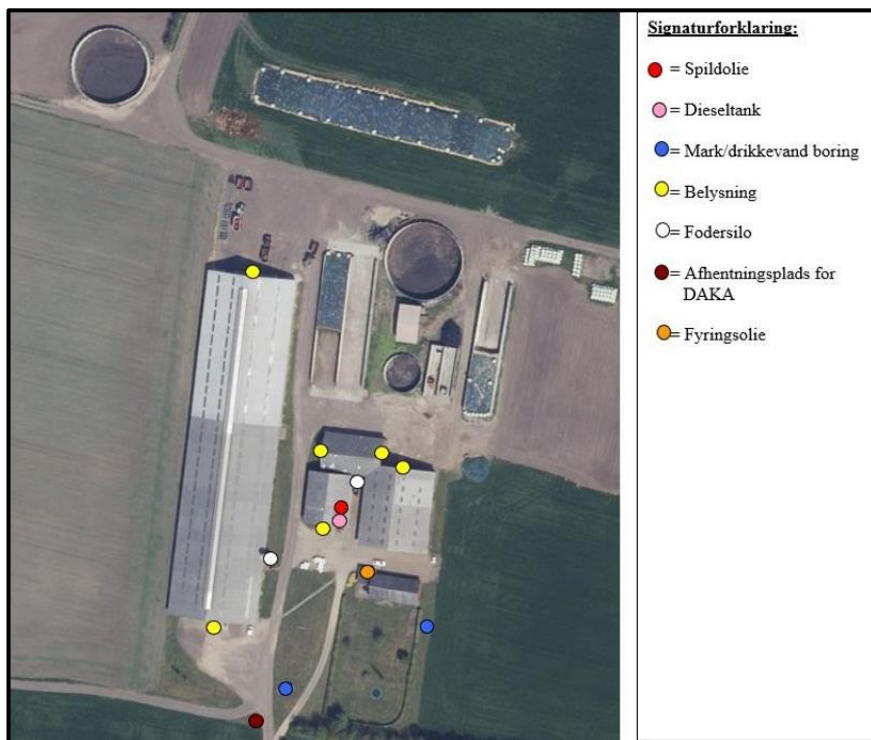
Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, elsparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i maskinhus. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Figur 12. Oversigtskort udarbejdet af ansøger.

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv.

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at reststoffer opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.9 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

Ansøger oplyser (i kursiv): *Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.*

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholderne. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Der skal til hver en tid være tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Da der er søgt om en fleksibel kvægproduktion er det ikke muligt at beregne hvor stor den konkrete tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil være.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares som kompost i markstak, strøelse fra kalvebokse benyttes som flydelag i gylletankene.

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Oversigt over husdyrbrugets gylletanke ses i nedenstående figur 13:

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gylletank 10	2003	2.800	731	Flydelag
Gylletank 12	1987	500	160	Flydelag
Gylletank 17	2017	2.800	719	Flydelag
Gyllekanaler	-	700	-	-
I alt	-	6.100	-	-

Figur 13. Gylletanke og gyllekanaler på husdybruget. Figur udarbejdet af ansøger.

På husdyrbruget er der en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 6.100 m³.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares som kompost i markstak.

Når det gælder opbevaring af kompost i markstak gælder reglerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning".

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning gælder følgende for opbevaring af kompost i markstak:

Dybstrøelse skal som hovedregel opbevares på en møddingsplads med fast bund og afløb.

Dybstrøelse må dog, når den er kompostlignende og har et tørstofindhold på mindst 30 %, oplagres i marken. Dybstrøelse, der har ligget i en stalld i 3-4 måneder, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Markstakke med kompost skal opfylde de samme afstandskrav, som gælder for stalde, møddingspladser m.v. se afsnit 7.2.

En markstak må højst ligge samme sted i 12 måneder, og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Der skal føres årlige optegnelser med oplysninger om oplagringsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

En markstak må ikke placeres på arealer, som skråner mod vandløb og søer, og må ikke placeres nærmere end 15 m fra dræn.

En markstak skal overdækkes umiddelbart efter udlægning, og skal til enhver tid holdes fuldstændig overdækket med kompostdug eller andet lufttæt materiale. Eneste undtagelse er en midlertidig opbevaring i maksimalt en uge i forbindelse med udspreddning.

Fast gødning, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet.

7.10 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser (i kursiv): Ensilage opbevares i ejendommens plansiloer (bygning 9, 15 og 14 i figur 5). Afhængigt af udbyttet det enkelte år vil der blive opbevaret ensilage i markstakke. Markstakkene etableres efter de gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Råvarer opbevares i bygning 6 og 7 i figur 5 samt i lukkede udendørs siloer.

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.11 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 431 meter, samlet bebyggelse 286 meter og enkeltbolig 108 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 1.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 1 anderledes end i figur 1.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Vestre Landevej 152	0	FMK	108	108	395	Ja
 Vestre Landevej 168	0	FMK	108	108	405,7	Ja
 Isbjerg Møllevej 69B	0	NY	286,1	286,1	654,8	Ja
 Varde Markjorder	0	NY	431,2	431,2	654,7	Ja
 Varde Markjorder	0	NY	431,2	431,2	581,4	Ja
 Varde Markjorder	0	NY	431,2	431,2	645,7	Ja
 Varde Markjorder	0	NY	431,2	431,2	771	Ja

Tabel 1. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholderne. Møddinger skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.12 Transport

Ansøger oplyser (i kursiv): Til ejendommen er der en indkørsel (markeret med blå pil på figur 14), herudover er der privat fællesvej nord for ejendommen (markeret med grøn pil på figur 14). Indkørslen bruges til alle transporter, dog sker en del af transporterne til markarealet direkte til marken uden transport på offentlig vej.

Figur 14. Til- og frakørselsforhold. Figur udarbejdet af ansøger.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af mælk, levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. Oversigt over transporter ses i nedenstående tabel 2.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift
Indkøbt foder	40	40
Afhentning af mælk	183	183
Brændstof	12	12
Husdyrgødning	429	450
Husdyr til/fra ejendommen	36	36
Grovfoder	315	330
Døde dyr	20	20
Affald	7	7
Øvrige	6	50
Samlet antal transporter	1.048	1.128

Tabel 2. Antal transporter til og fra ejendommen. Tal fra miljøkonsekvensrapporten.

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/ levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Varde Kommune har i naboorienteringen modtaget bemærkninger fra Vestre Landevej 152 omkring de følgegener der opleves på denne adresse i forbindelse med transporter på grusvejen/indkørslen i form af støj og støv.

I ansøgt drift bliver der en stigning i forhold til nudrift på 80 transporter årligt. Ansøger supplerer med at oplyse, at antal transporter er worst case, da en del af transporterne er til markarealerne omkring ejendommen og sker direkte ud på markerne. I disse tilfælde passerer der ikke forbi Varde Landevej 152.

Indkørslen/grusvejen til husdyrbruget er en privat vej. Varde Kommune har derfor ikke hjemmel til at sætte yderligere vilkår til antallet af transporter på ansøgers egen private vej.

Derfor vurderer Varde Kommune, at stigningen i antal transporter og at til- og frakørsel til husdyrbruget skal accepteres af omgivelserne, idet husdyrbruget og naboen Vestre Landevej 152 er beliggende i landbrugslandskab og i et særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor det jævnfør Kommuneplan 2017 skal sikres, at arealerne i disse områder kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

Støj- og støvgener og nabobemærkningerne omkring det emne behandles i næste afsnit 7.13 Rystelser støj og støv.

7.13 Rystelser, støj og støv

Ansøger oplyser (*i kursiv*):

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjkloder på et kvægbrug er malkeanlægget, foderblanding, gyllepumper, foderleverancer, støj fra transporter, m.v.

Alle staldene er med naturlig ventilation suppleret med frekvensstyret mekanisk ventilation, der er temperatur reguleret.

I bygning 1 er der et malkeanlæg. Vakuumpumpen er frekvensstyret og er placeret indendørs. Der er således god afskærmning for støjkloden. Der sker ingen ændringer i driften i forbindelse med nærværende miljøgodkendelse.

I forbindelse med høst ensileres der i plansilo. Der bliver ensileret i en kort periode i forbindelse med høst. I forbindelse med ensilering kan det blive nødvendigt at arbejde udenfor dagtimerne.

Der er gjort rede for transporter i afsnittet om til- og frakørsels forhold. Transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/ levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer, betyder at støjgener i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget på Vestre Landevej 160 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjkloder til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne.

Støv

Råvarer indblæses i lukkede siloer eller tippes af indendørs, og der sker ikke særlige støvfrembringende aktiviteter forbindelse med oplag af råvarer og anvendelse af halm og ensilage. Der er ikke udført særlige tiltag til bekæmpelse af støvgener på ejendommen, dels fordi de nærmeste nabobeboelser ligger så langt fra driftsbygningerne, at eventuelle støvgener ikke er mærkbare, dels fordi der ikke er særligt støvfremkaldende aktiviteter på ejendommen.

Vurdering

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

I forbindelse med 14 dages naboorientering/idefasen har Varde Kommune modtaget mundtlige og skriftlige bemærkninger omkring støj fra Vestre Landevej 152, som er nærmeste nabo uden landbrugspligt beliggende ca. 330 meter syd for husdyrbruget.

Vestre Landevej 152 vurderer, at ansøgers beskrivelse og vurdering af husdyrproduktionens støj- og støv påvirkning af omgivelserne er undervurderet.

På grund af den korte afstand på ca. 5 meter fra grusvejen til stuehuset beretter Vestre Landevej 152 om støvgener og også forstyrret søvn på grund af transporter startende kl. 3.30 (personbil), mælkelastbil kl. ca. 6.00 også i weekender, og tunge maskiner op til 50 tons mere eller mindre døgnet rundt og sen aften på grund af markarbejde.

Som følge af transporterne beskriver naboerne på Vestre Landevej 152, at de i tørre perioder ikke kan have døre og vinduer åbne eller tørre tøj udenfor, da støvudviklingen fra maskinerne, der kører i fast rutefart på grusvejen indhyller deres hus totalt, og da de ikke er på offentlig kloak bliver faskiner fyldt med støvet, der lander på deres tag og alt er efterfølgende nærmest gråt deraf, skriver de.

De skriver også at deres plankeværk er påkørt og ødelagt to gange, og træer i haven beskæres af ejeren af husdyrbruget uden dialog først og uden at fjerne det beskårne.

Vestre Landevej 152 foreslår som en løsning på transport-, støj- og støvgener, at grusvejen kunne flyttes, så den går parallelt med den eksisterende med udgangspunkt fra Vestre Landevej mellem Vestre Landevej 168 og 174. De mener, at denne placering også vil kunne afhjælpe problemet ved udkørsel til Vestre Landevej, da der hverken er træer eller ejendomme i vejen. Der er også et forslag om at asfaltere de første 100 meter af grusvejen.

I ansøgningsmaterialet/miljøkonsekvensrapporten står der "støvgener i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset, og at afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne". Omkring støv står der: "Der er ikke udført særlige tiltag til bekæmpelse af støvgener på ejendommen, dels fordi de nærmeste nabobeboelser ligger så langt fra driftsbygningerne, at eventuelle støvgener ikke er mærkbare, dels fordi der ikke er særligt støvfremkaldende aktiviteter på ejendommen. Vurdering. Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer."

Vestre Landevej 152 ligger ca. 330 meter syd for husdyrbrugets driftsbygninger. Støv i forbindelse med aktiviteter ved bygningerne vil ikke give støvgener for Vestre Landevej 152, men husdyrbrugets indkørsel/grusvej, hvor langt de fleste landbrugstransporter foregår, ligger 5 meter fra stuehuset på Vestre Landevej 152. Transporter til og fra husdyrbruget kan derfor, specielt i tørre perioder give støvgener for Vestre Landevej 152.

Ideen om at flytte grusvejen eller at asfaltere de første 100 meter, er ansøger ikke tilhænger af logistiske/markdriftsmæssige og økonomiske årsager. Varde Kommune vurderer, at en flytning af indkørslen kan risikere at flytte og skabe problemer andre steder, da der er spredte beboelser langs Vestre Landevej, som i stedet kan risikere at opleve gener.

Ansøgers forslag er at praktisere en skiltning med en hastighedsbegrænsning på 15 km/t ved indkørsels/grusvejens start og ca. 100 meter nord for matriklen på Vestre Landevej 152.

Varde Kommune vurderer skiltningen skal være med et udseende lig autoriserede færdselsskilte og ikke hjemmelavede af hensyn til genkendeligheden og forståelsen for de forbipasserende på grusvejen. Et eksempel ses i figur 15.

Figur 15. Eksempel på skiltning.

Hastighedsbegrænsningen skal overholdes for samtlige køretøjer. Da det er en privat vej, er det ansøgerens ansvar at henstille overfor de, der kører på vejen, at hastighedsbegrænsningen skal overholdes.

Hastighedsbegrænsningen er et tiltag som skal have til formål at imødekomme Vestre Landevej 152's gener i forbindelse med transport på grusvejen. Tiltaget med en hastighed på maksimalt 15 km/t vil nedsætte støj- og støvgener til sammenligning med, at der bremses ned fra for eksempel 30 km/t eller accelereres op til en højere hastighed end de 15 km/t lige ud for nabobeboelsen på Vestre Landevej 152.

Ovenstående er et tiltag besluttet i dialog med ansøger og Varde Kommune.

Derfor stiller Varde Kommune følgende vilkår:

- Der skal praktiseres en skiltning med en hastighedsbegrænsning på 15 km/t ved indkørsels/grusvejens start og ca. 100 meter nord for matriklen på Vestre Landevej 152 jævnfør figur 16.
- Skiltningen skal være med statslige færdselsskilte og ikke hjemmelavede skilte af hensyn til genkendeligheden og forståelsen for de forbipasserende på grusvejen jævnfør figur 15.

- Hastighedsbegrænsningen skal overholdes for samtlige køretøjer. Da det er en privat vej, er det ansøgerens ansvar at henstille til de, der kører på vejen, at hastighedsbegrænsningen skal overholdes.

Figur 16. Skiltning med hastighedsbegrænsning på samtlige køretøjer ved grusvejens/indkørslens start og 100 meter før matriklen tilhørende Vestre Landevej 152.

Varde Kommune vurderer, at det som følge af udvidelsen er uundgåeligt, at transporten vil opleves tæt på og med støvgener for nærmeste nabo, som bor 5 meter fra grusvejen. Varde Kommune vurderer, at det i tørre perioder vil være uundgåeligt at der kan opleves støvgener hos nærmeste nabo selv ved en hastighed på 15 km/t. Samlet set vurderer Varde Kommune at hastighedsbegrænsningen vil have en reducerende effekt på støj- og støvgener i forbindelse med landbrugstransporter forbi Vestre Landevej 152.

Varde Kommune henviser også til almen god landmandspraksis. En positiv dialog med naboer er altid en god investering. God landmandspraksis er også at al transport til og fra husdyrbruget forgår ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune stiller generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.14 Skadedyr

Ansøger oplyser (*i kursiv*): *For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.*

Fluer bekæmpes ved godkendte fluebekæmpelsesmidler i dybstrøelsen i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Vurdering

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.15 Døde dyr

Ansøger oplyser (*i kursiv*): *Døde dyr opbevares overdækket af kadaverkappe på venstre hånd mod marken hvor indkørslen deler sig. (jf. figur 12). Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.*

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.16 Lys

Ansøger oplyser (*i kursiv*): *I staldene er der kombineret dags- og kunst lys. Der er natlys i staldene. Der anvendes lavenergi lysarmatur.*

Der er udendørsbelysning ved alle indgange til driftsbygninger, hvor afhentning/levering af mælk, foder og dyr forekommer. Belysningen betjenes manuelt. Der sker ikke ændringer af belysningen i forbindelse med nærværende godkendelse.

Vurdering

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af udvidelsen. Ejendommen er beliggende langt fra naboer og delvist afskærmet af beplantning. Stalden er dog synlig for omgivelserne fra en mindre strækning på Vestre Landevej.

Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.17 Afløbsforhold

Ansøger oplyser (i kursiv): En skitse over afløbsforhold ses på nedenstående figur.

Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygningerne.

Overfladevand fra plansilo nr. 9, 14 og 15 og det befæstede areal ved råvarehallerne (nr. 16) ledes til opsamlingsbeholder, hvorfra det sprinkles ud på mark. Der er givet udledningstilladelse til udsprinkling af overfladevand.

Tagvandet fra eksisterende bygninger ledes til faskiner. Tagvandet fra bygning 11 løber på jord.

Figur 17. Afløbsplan udarbejdet af ansøger.

Udsprinkling af restvand fra ensilageplansiloer

Når det gælder opsamling, opbevaring, håndtering, og evt. udsprinkling af restvand fra ensilageplansiloerne gælder reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen:

- anlæg, der anvendes til opbevaring af restvand, skal være udført af bestandige materialer, og skal have tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at udbringning kan ske miljømæssigt forsvarligt
- opbevaringsanlæg for restvand skal tømmes så ofte, at de ikke løber over
- restvand må kun tilføres afgrøder, som er omfattet af en kvælstofnorm

- udbringning af restvand må ikke give anledning til unødige gener
- restvand må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb (herunder dræn), søer større end 100 m² og kystvande.
- udbringning af restvand på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord er ikke tilladt.

Der er givet en tilladelse til udsprinkling den 28. oktober 2010 hvor overfladevand fra i alt 1.800 m² udspreddes via to sprinklere på et græsareal på 2 x 950 m², i alt 1.900 m². I tilladelse er opstillet 10 vilkår til udsprinklingstilladelsen.

På luftfotos erfarer Varde Kommune at der i udsprinklingsområdet ligger ensilagemarkstakke eller at der er opbevaring af wrapballer, hvilket mindsker udsprinklingsarealet.

Derfor stiller Varde Kommune yderligere et vilkår omkring udsprinkling:

- Der må ikke placeres ensilagemarkstakke (se figur 18) eller wrapballer (se figur 17) i udsprinklingsområdet.

Figur 18. Ensilagemarkstakke i udsprinklingsområdet. Varde Kommune stiller vilkår om, at der ikke må placeres ensilagemarkstakke eller wrapballer (se figur 17) i udsprinklingsområdet.

Hvis det viser sig at udsprinkling af restvand ikke overholder reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen eller de stillede vilkår, forbeholder Varde Kommune sig ret til at forlange anlægget udvidet/ændret, eller udsprinklingen helt stoppet.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand og afløbsforhold er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.18 Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger og egenkontrol

Ansøger oplyser (i kursiv): For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet.

Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er normalt ikke større mængder pesticider på ejendommen, da maskinstationen står for sprøjtearbejdet.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugeskran. Der er ingen gyllepumper i gylletankene.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen skråner imod gylletanken. Der er ikke vandløb eller søer i nærheden af gylletankene.

Vurdering

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Egenkontrol

- Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken,
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser,
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Brug af sprøjtemidler registreres (Sprøjtejournal)
- Der overvåges ved gyllepumpning
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstoffudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uheldsfulde forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på Vestre Landevej 160 inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Varde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld. Varde Kommune vurderer også at egenkontrollen er dækkende.

7.19 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften er 2.626 kg NH₃-N pr. år, fra nudriften 4.225 kg NH₃-N pr. år og i ansøgt drift 4.582 kg NH₃-N pr. år.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3938,1	644,2	4582,3
Nudrift	3581,1	644,2	4225,3
8 års-drift	2232,9	392,6	2625,5

Figur 19. Beregninger af ammoniakfordampningen i *husdyrgodkendelse.dk*

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 1.957 kg NH₃-N pr. år i forhold til 8 års driften og 357 kg NH₃-N pr år i forhold til nudriften.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

- at produktionsarealer er som ansøgt, og at de nye produktionsarealer, råvarelaget som laves om til stald (bygning 6) og kalvepladsen som udvides i bygning nr. 1 etableres med dybstrøelse.

Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4. Bygningerne ses i figur 5.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1595 af 6. december 2018) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er ca. 1 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er habitatområde nr. 78: Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde, Fuglebeskyttelsesområde nr. 49: Engarealer ved Ho Bugt og Ramsar område nr. 27. Vadehavet, se figur 20.

Figur 20. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000 område, nærmeste kategori 1 og nærmeste kat 2 natur.

Varde Kommune/ansøger har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år.

Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 6 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 1,5 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 20.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden (Søbred med smårter) og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Varde Kommune/ansøger har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 2,3 km nord for det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 20.

Det drejer sig om et overdrev på ca. 3,9 ha.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 21 og tabel 3 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 21. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen
1	Overdrev	Ja
2	Mose	Ja
3	Mose	Ja

Tabel 3. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Kategori 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der et overdrev og to moser, se figur 21 og tabel 3.

Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegnings af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 3 er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Nærmeste kategori 3-natur er overdrevet, nord for husdyrbruget, se figur 21.

Den beregnede merdepositionen i de afsatte kategori 3 naturpunkter overstiger ikke 1,0 kg NH₃-N/ha/år. Da der ikke kan stilles et krav for merdepositionen af ammoniak på under 1,0 kg NH₃-N/ha/år for kategori 3 natur, er dette ikke vurderet yderligere.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove og heller ikke potentielle ammoniakfølsomme skove.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 3 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 4 enge, se figur 21.

Merdepositionen på engene overstiger ikke 1,0 kg NH₃-N/ha/år, og der er derfor ikke foretaget yderligere vurderinger af disse.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 4, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

Lokalitet	Natur type	Afstand (m)	Ruhed opland	Ruhed område	Merdeposition ift. 8-års drift, kg NH ₃ -N / ha	Merdeposition ift. nudrift, kg NH ₃ -N / ha	Totaldeposition ansøgt drift kg NH ₃ -N / ha
Natura 2000	Habitat	1.000	Landbrug	bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	Sø	1.500	Landbrug	vand	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Overdrev	2.300	Landbrug	bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 3 Nr.1 i fig. 21	Overdrev	670	Landbrug	mk	0,3	0,0	0,6
Nr.2 i fig. 21	Mose	770	Landbrug	skov	0,2	0,0	0,5
Nr.3 i fig. 21	Mose	745	Landbrug	skov	0,1	0,0	0,2

Tabel 4. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.20 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudedede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 2,4 km øst for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Ansøger oplyser (i kursiv): Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde. I tillæg nr 3 d. 26. september 2016 fremgår at Varde Kommune for en række arters vedkommende intet kendskab har til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Det fremgår også at spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudedede frøer. Det var Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke ville medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Nærmeste lokalitet, hvor der var registreret birkemus, var ca. 3,4 km øst for ejendommen. Det var Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke ville medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen var registreret.

Varde Kommune vurderede i øvrigt, at udvidelsen kunne gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen⁷.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret truede arter på den danske rødliste i nærheden af ejendommens anlæg.

Vurdering

Der etableres ikke nye bygninger eller fjernes eksisterende bygninger i forbindelse med nærværende miljøgodkendelse. Godkendelsen vil derfor ikke medføre at der ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger, eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter. Derfor vurderes det at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder. Det vurderes at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr, og uden at påvirke den biologiske mangfoldighed negativt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N/år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår hovedpunktet ammoniak.

I det følgende redegøres der for ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for husdyrbruget.

7.21 BAT – Ammoniak

Ansøger oplyser (*i kursiv*): *I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.*

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt.

BAT-niveauet er fastsat som "eksisterende stald, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse" eller "nyt (inkl. renoveret) staldafsnit". I Tillæg nr. 2 d. 13. januar fremgår det at der skal være skraber på spalterne. Jf. nyeste viden har skraber på spalterne ingen effekt på ammoniakemissionen, teknologien er derfor fjernet fra teknologilisten og kan ikke indgå i nærværende godkendelse.

Varde Kommune/ansøger har beregnet projektets BAT-krav ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se tabel 5.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3938	644	4582
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3938	644	4582
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 5. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau.

BAT-kravet for projektet er beregnet til 4.582 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 4.582 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er lig BAT-kravet.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

BAT-niveauet er opnået ved at etablere staldsystemet dybstrøelse ved udvidelse af kalvepladsen (bygning 1) og når råvarelageret laves om til stald (bygning 6).

Se figur 5 for placering af bygninger.

Ansøger oplyser omkring grænseoverskridende virkninger (*i kursiv*):

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat. Alene på grund af afstanden vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

7.22 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

7.23 Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte projekts virkning på miljøet

Ansøger oplyser (*i kursiv*): *I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.*

- *Ejendommen er beliggende i område med bevaringsværdigt landskab. Da de påtænkte ændringer foretages i eksisterende bygninger vil det ikke skæmme landskabet. Der søges om ændring af beplantningsvilkår omkring eksisterende gylletank. Da tanken ligger lavt i terræn vurderes det at det ikke vil skæmme landskabet hvis vilkår om beplantning ændres.*
- *Der er flydelag på gylletankene, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.*
- *Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.*
- *Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.*
- *Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.*

- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx el og vand m.m.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Vestre Landevej 160 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold ved beliggenheden af Vestre Landevej 160, som betyder at der skal udvises særlig forsigtighed. Særlige forhold kunne f.eks. være beliggenhed i umiddelbar nærhed til sygehus/institutioner ol. Der er i tidligere afsnit gjort rede for at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv. Ud fra ovenstående vurderes det at husdyrbruget på vestre Landevej 160 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed. En fleksibel godkendelse af eksisterende produktionsarealer og eventuelt en mindre ændring af eksisterende bygninger giver mulighed for optimal udnyttelse af bygningerne. Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 6 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

5. Befolkningen og menneskers sundhed.
6. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
7. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
8. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
9. Samsillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
10. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.

8 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/partner, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 441 meter fra husdyrbruget, i perioden fra den 2.juni 2021 til og med den 5. juli 2021

I forbindelse med nabohearingen er der ingen bemærkninger kommet.

9 Samlet vurdering

Varde Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.